

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមរបស់ OHCHR, UNODC, WHO និង UNAIDS ស្តីពីការបង្ការជំងឺកូវីដ១៩ នៅក្នុងពន្ធនាគារ និងនៅតាមទីកន្លែងបិទជិតដទៃទៀតដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការចេញចូល ដោយសេរី*

យើងខ្ញុំជាថ្នាក់ដឹកនាំនៃស្ថាប័នសកលដែលកំពុងធ្វើការងារពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសុខាភិបាល និងការអភិវឌ្ឍ បានរួបរួមគ្នាស្នើសុំឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ជាបន្ទាន់មួយ ពីសំណាក់មេដឹកនាំនយោបាយនានា ទៅលើភាពងាយរងគ្រោះរបស់ជនជាប់ឃុំ និងជនដទៃទៀតដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព នៅចំពោះមុខស្ថានភាពនៃជំងឺរាតត្បាតកូវីដ១៩ នេះ។ យើងខ្ញុំសូមជំរុញឱ្យមេដឹកនាំនយោបាយទាំងអស់មេត្តាចាត់វិធានការសមស្របទាក់ទងនឹងសុខភាពសាធារណៈ ក្នុងការការពារប្រភេទនៃប្រជាជនងាយរងគ្រោះទាំងនេះ នៅក្នុងចំណោមប្រភេទផ្សេងៗនៃប្រជាជនក្នុងសហគមន៍ពិភពលោករបស់យើង។

ដោយទទួលស្គាល់ថាហានិភ័យនៃការចម្លងជំងឺកូវីដ១៩ ចូលក្នុងពន្ធនាគារ និងទីកន្លែងឃុំ-ឃាំងនានាមានភាពខុសប្លែកគ្នាពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ យើងខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់អំពីតម្រូវការកាត់បន្ថយករណីកើតឡើងនៃជំងឺកូវីដ១៩ នៅតាមទីកន្លែងទាំងនោះ និងតម្រូវការធានាថាវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ត្រូវបានបង្កើតឡើងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺនេះ ស្របទៅតាមអភិក្រមដែលផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើយេនឌ័រ និងអភិក្រមបង្ការកុំឱ្យមានករណីផ្ទះរាលដាលជំងឺកូវីដ១៩ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ។ យើងខ្ញុំក៏សូមគូសបញ្ជាក់ផងដែរអំពីតម្រូវការក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធសម្រប-សម្រួលដែលមានលក្ខណៈបច្ចុប្បន្នភាព ហើយដែលទាមទារឱ្យមានការចូលរួមទាំងអស់គ្នាពីវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យយុត្តិធម៌ ការផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដល់មន្ត្រីពន្ធនាគារ និងការធានាឱ្យមានការគោរពសិទ្ធិមនុស្សទាំងអស់នៅក្នុងទីកន្លែងទាំងនោះ។

ការកាត់បន្ថយភាពចង្អៀតណែន

ខណៈដែលយើងជួបប្រទះបញ្ហាចង្អៀតណែននៅតាមទីកន្លែងឃុំឃាំងជាច្រើន ហើយដែលបានប៉ះពាល់ដល់ស្ថានភាពអនាម័យ សុខភាព សុវត្ថិភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរក្នុងភាពជាមនុស្ស យើងសង្កេតឃើញថាការឆ្លើយតបផ្នែកសុខាភិបាលតែម្យ៉ាងនៅចំពោះមុខជំងឺកូវីដ១៩ នៅតាមទីកន្លែងបិទជិតទាំងនោះ គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ។ បញ្ហាចង្អៀតណែនបង្កើតជាឧបសគ្គយ៉ាងធំធេងក្នុងការងារបង្ការទប់ស្កាត់ ការត្រៀមរៀបចំ និងការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺកូវីដ១៩។

យើងខ្ញុំសូមជំរុញឱ្យមេដឹកនាំនយោបាយទាំងអស់ធ្វើការពិចារណាទៅលើការកាត់បន្ថយការ
ដកហូតសេរីភាព ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរងចាំសវនាការ ហើយរក្សាទុក
វិធានការនេះជាជម្រើសចុងក្រោយ ជាពិសេសក្នុងករណីនៃភាពចង្អៀតចង្អាតណែន។ យើងខ្ញុំក៏ជំរុញឱ្យមាន
ការលើកកម្ពស់ការខិតខំប្រើប្រាស់វិធានការផ្សេងៗជំនួសឱ្យការឃុំខ្លួនផងដែរ។ កិច្ចខិតខំទាំងនេះគួរ
រាប់បញ្ចូលទាំងយន្តការនៃការដោះលែងមនុស្សដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ចំពោះការឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ (រួម
មានមនុស្សវ័យចាស់ និងមនុស្សដែលមានបញ្ហាសុខភាព) ហើយនិងមនុស្សដទៃទៀតដែលអាចត្រូវ
ដោះលែងដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សុវត្ថិភាពសាធារណៈ (រួមមានជនជាប់ឃុំដែលត្រូវ
បានផ្ដន្ទាទោសពីបទល្មើសស្រាលគ្មានពាក់ព័ន្ធនឹងមធ្យោបាយប្រយុទ្ធពីហិង្សាជាដើម) ដោយធ្វើការយក
ចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើស្ត្រី និងកុមារ/អនីតិជន។

វិធានការឆ្លើយតបឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ភ្លាមៗ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាការឃាត់/ឃុំខ្លួនមនុស្ស
ប្រកបដោយសុខភាព និងសុវត្ថិភាព និងដើម្បីកាត់បន្ថយបញ្ហាចង្អៀតចង្អាតណែន គឺជារឿងដ៏ចាំបាច់មួយ
ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការចម្លង និងការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ១៩ ក្នុងពន្ធនាគារ និងក្នុងទីកន្លែង
ដកហូតសេរីភាពនានា។ ការបង្កើនអនាម័យស្អាតនៅតាមទីកន្លែងដកហូតសេរីភាពទាំងនោះ គឺជា
កិច្ចការអាទិភាពសំខាន់ក្នុងការបង្ការទប់ស្កាត់ការនាំចូល ឬការរីករាលដាលនៃមេរោគនេះ។

មណ្ឌលឃុំខ្លួន និងស្ថានីតិសម្បទាដោយបង្ខំនានា ដែលកំពុងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីឃុំ
មនុស្សដែលសង្ស័យថាបានប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឬសង្ស័យថាបានពាក់ព័ន្ធនឹងការងារបម្រើសេវាផ្លូវ
ភេទ ហើយដែលការឃុំខ្លួនមនុស្សទាំងនោះ មិនត្រូវបានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវស្របតាមគោលបំណង
ព្យាបាល ឬស្ថានីតិសម្បទា គួរត្រូវបានបិទទាំងស្រុង។ វាមិនមានភ័ស្តុតាងទាល់តែសោះដែលថា
មណ្ឌលទាំងនោះមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការងារព្យាបាលស្ថានភាពជាប់ញៀន ឬការងារស្ថានីតិ-
សម្បទា។ ការឃុំខ្លួនមនុស្សនៅតាមកន្លែងខាងលើ បានចោទជាបញ្ហារំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងបាន
ប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់មនុស្សដែលត្រូវបានឃុំខ្លួន ហើយការណ៍នេះគឺជាការបង្កើនហានិភ័យនៃ
ការផ្ទុះរាលដាលជំងឺកូវីដ១៩។

ការធានាអំពីសុខភាព សុវត្ថិភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស

ក្នុងគ្រប់កាលៈទេសៈ គ្រប់រដ្ឋទាំងអស់មិនត្រឹមតែធានាឱ្យមានសន្តិសុខមួយមុខប៉ុណ្ណោះទេ
ប៉ុន្តែថែមទាំងត្រូវធានាលើសុខភាព សុវត្ថិភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សដែលត្រូវបានដកហូត
សេរីភាព និងដែលកំពុងធ្វើការងារនៅតាមទីកន្លែងដកហូតសេរីភាពទាំងនោះផងដែរ។ កាតព្វកិច្ចធានា
នេះត្រូវអនុវត្តចំពោះគ្រប់រដ្ឋទាំងអស់ ទោះបីរដ្ឋនោះត្រូវបានដាក់ក្នុងស្ថានភាពអាសន្នក៏ដោយ។

លក្ខខណ្ឌរស់នៅ និងធ្វើការងារសមរម្យ និងការទទួលបានសេវាសុខភាពចាំបាច់ដោយមិនគិត
ថ្លៃ គឺជាធាតុផ្សំចម្បងនៃការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចខាងលើ ពោលគឺវាមិនត្រូវមានការរើសអើងឡើយទៅលើ

ស្ថានភាពផ្លូវច្បាប់ ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀត របស់បុគ្គលដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាពទាំងនោះ។ សេវាថែទាំសុខភាពនៅក្នុងពន្ធនាគារ ដែលរួមមានសេវាបង្ការ គាំពារ និងព្យាបាល គួរត្រូវផ្តល់ឱ្យ ប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់បំផុតតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ហើយយ៉ាងហោចណាស់ក៏វាមានគុណភាពស្មើនឹងសេវាសុខភាពដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនមហាជននៅតាមសហគមន៍ដែរ។ ជារឿយៗ វិធានការឆ្លើយតបជាអាទិភាពចំពោះជំងឺកូវីដ១៩ នៅតាមសហគមន៍ (ដែលរួមមានការរក្សាអនាម័យដៃ និងការរក្សាគម្លាតសង្គម) ត្រូវបានអនុវត្តបានតិចតួចបំផុត ឬមិនអាចអនុវត្តបានទាល់តែសោះ នៅតាមទីកន្លែងបិទជិតទាំងនោះ។

ការធានាការទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាពបន្ត

ក្នុងចំណោមជនជាប់ឃុំទាំងអស់ អ្នកដែលមានបញ្ហាដោយសារភាពជាប់ញៀន ការផ្ទុកមេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ មេរោគរបេង និងមេរោគថ្លើមប្រភេទបេ និងសេ គឺមានចំនួនយ៉ាងច្រើនលើសលុប។ អត្រានៃការឆ្លងជំងឺផ្សេងៗក្នុងចំណោមប្រជាជនជាប់ឃុំទាំងអស់នេះ គឺមានសភាពខ្ពស់ជាអត្រាឆ្លងជំងឺក្នុងចំណោមប្រជាជននៅតាមសហគមន៍។ ក្រៅតែពីលទ្ធភាពចម្លងមេរោគកូវីដ១៩ បុគ្គលដែលមានបញ្ហាដោយសារភាពជាប់ញៀន មេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ មេរោគថ្លើម និងមេរោគរបេង អាចមានហានិភ័យកាន់តែខ្ពស់ទាក់ទងនឹងការវិវឌ្ឍន៍កាន់តែស្មុគស្មាញនៃស្ថានភាពជំងឺរបស់ពួកគេ ដែលបណ្តាលមកពីជំងឺកូវីដ១៩។

ដើម្បីធានាកុំឱ្យមានការបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍នៃការព្យាបាលជំងឺនៅមុនពេល ឬក្នុងអំឡុងពេលនៃការឃុំខ្លួន ការផ្តល់សេវាព្យាបាលទាំងនេះត្រូវតែបានធ្វើឡើងដោយត្រូវសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរសុខាភិបាលសាធារណៈ ដើម្បីធានាថាជនជាប់ឃុំបន្តទទួលបានការព្យាបាលជាប់លាប់ឥតដាច់នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការឃុំខ្លួន និងបន្ទាប់ពីការដោះលែង។ ប្រទេសទាំងឡាយគួរបញ្ចូលនូវអភិក្រមនៃប្រព័ន្ធសុខាភិបាលមួយ ដែលតាមរយៈនោះពន្ធនាគារមិនត្រូវបានកាត់ផ្តាច់ចេញពីដំណើរការថែទាំសុខភាពបន្តដោយជាប់លាប់ ហើយដែលវាត្រូវបានធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសេវាសុខាភិបាលដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍។

ដូច្នេះ យើងចាំបាច់ត្រូវមានការលើកកម្ពស់វិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ និងវិធានការគ្រប់គ្រងនៅតាមទីកន្លែងបិទជិត និងការបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានសេវាសុខាភិបាលប្រកបដោយគុណភាព ដោយរួមមានការទទួលបានដោយជាប់លាប់ឥតដាច់នូវសេវាបង្ការ និងព្យាបាលមេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ របេង ថ្លើម និងការញៀនអាភៀន។ អាជ្ញាធរទាំងឡាយត្រូវធានាឱ្យមានការទទួលបាន និងលំហូរជាប់លាប់នៃសម្ភារៈ ឧបករណ៍សុខាភិបាល ដែលមានគុណភាព ឱ្យទៅពន្ធនាគារ និងទីកន្លែងឃុំឃាំងនានា។ បុគ្គលិក អ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈថែទាំសុខភាព និងអ្នកផ្តល់សេវា ដែលកំពុងធ្វើការងារនៅតាមទីកន្លែងបិទជិតទាំងអស់ គួរត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាក្រុមការងារដ៏សំខាន់សម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺ

រាតត្បាតកូវីដ១៩ ហើយពួកគេគួរទទួលបានសម្ភារៈ ឧបករណ៍ការពារខ្លួនសមស្រប និងការគាំទ្រ ចាំបាច់នានា។

ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស

នៅក្នុងដំណើរការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺកូវីដ១៩ នៅតាមទីកន្លែងបិទជិតនានា រដ្ឋទាំងឡាយ ត្រូវគោរពសិទ្ធិមនុស្ស របស់បុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព។ ការរឹតត្បិតនានាដែលអាច ធ្វើឡើង ត្រូវតែមានលក្ខណៈចាំបាច់ ធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ មានលក្ខណៈ សមាមាត្រ (មានន័យថាជាជម្រើសរឹតត្បិតតិចតួចបំផុត) និងមិនមានលក្ខណៈបំពាន។ ផលប៉ះពាល់នៃ វិធានការទាំងនេះគួរត្រូវកាត់បន្ថយយ៉ាងសកម្ម ដែលមានដូចជាតាមរយៈការបង្កើនលទ្ធភាពទទួល បានការប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទ ឬមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងឌីជីថល ក្នុងករណីការសួរសុខទុក្ខដោយផ្ទាល់ត្រូវ បានរឹតត្បិត។ សិទ្ធិសំខាន់ៗមួយចំនួនរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព និងវិធានការការពារ សមស្រប ដែលរួមមានសិទ្ធិតំណាងតាមរយៈមេធាវី និងលទ្ធភាពទាក់ទងទៅនឹងស្ថាប័នអធិការកិច្ច ខាងក្រៅ ផ្សេងពីស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រងទីកន្លែងដកហូតសេរីភាព ត្រូវតែបន្តគោរពឱ្យបានពេលលេញ។

ការគោរពតាមវិធាន និងការណែនាំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ

យើងខ្ញុំលើកទឹកចិត្តឱ្យមេដឹកនាំនយោបាយ ធានាថាវិធានការត្រៀមខ្លួន និងការឆ្លើយតប ប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ១៩ នៅតាមទីកន្លែងបិទជិត ត្រូវបានកំណត់ និងអនុវត្តស្របតាមវិធានសិទ្ធិមនុស្ស សំខាន់ៗ ដែលដាក់ចេញតាមរយៈសេចក្តីណែនាំ និងអនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ហើយវិធានការទាំងនោះមិនត្រូវបង្កការយឺតយ៉ាវជាអំពើហុកហ្មត់ និងអំពើប្រទណ្ឌកម្មដទៃទៀត ដែលមានលក្ខណៈឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាបឡើយ។ នៅតាមអង្គការពន្ធនាគារ រាល់ការ ចាត់វិធានការអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយគួរត្រូវធ្វើឡើងស្របទៅតាមវិធានបទដ្ឋានអប្បបរមារបស់សហ- ប្រជាជាតិ ស្តីពីការប្រព្រឹត្តចំពោះជនជាប់ឃុំ (ឬវិធាននៃលសាន់ម៉ាន់ឌីឡា)។

ជនទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព ហើយដែលបង្ហាញរោគសញ្ញានៃជំងឺកូវីដ ១៩ ឬត្រូវបានធ្វើតេស្តរកឃើញវិជ្ជមាននូវមេរោគនេះ គួរត្រូវបានតាមដាន និងព្យាបាលស្របទៅតាម គោលការណ៍ណែនាំ និងអនុសាសន៍ថ្មីៗចុងក្រោយ របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក។ ពន្ធនាគារ និង ទីកន្លែងឃុំឃាំងនានាត្រូវតែជាផ្នែកមួយនៃផែនការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងជំងឺកូវីដ១៩ ហើយផែនការនេះ ត្រូវមានការចូលរួមដោយមិនអាចខ្វះបានពីក្នុងចំណោមបុគ្គលនានាដែលរងផលប៉ះពាល់។ គ្រប់ករណី នៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ នៅតាមទីកន្លែងបិទជិតទាំងនេះ គួរត្រូវបានជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរសុខាភិបាល សាធារណៈពាក់ព័ន្ធ ហើយអាជ្ញាធរសុខាភិបាលទាំងនេះនឹងត្រូវរាយការណ៍ជូនអាជ្ញាធរជាតិ និង អន្តរជាតិ។

យើងខ្ញុំរង់ចាំផ្តល់ការគាំទ្រក្នុងការផ្សព្វផ្សាយភ្លាមៗនូវអនុសាសន៍ដែលបានបញ្ជាក់ជូនខាងលើ ស្របទៅតាមអាណត្តិការងាររបស់យើងខ្ញុំ។

Ghada Fathi Waly	Tedros Adhanom Ghebreyesus	Winnie Byanyima	Michelle Bachelet
នាយកប្រតិបត្តិ UNODC	អគ្គនាយក WHO	នាយកប្រតិបត្តិ UNAIDS	ឧត្តមស្នងការសហ- ប្រជាជាតិទទួលបន្ទុក សិទ្ធិមនុស្ស

* យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ UNDP ដែលបានចូលរួមចំណែកផងដែរដល់ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះ។

ប្រភព:

- <https://www.who.int/hiv/topics/prisons/en/>
- <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-determinants/prisons-and-health/who-health-in-prisons-programme-hipp>
- https://www.unodc.org/unodc/en/hiv-aids/new/publications_prisons.html
- <https://www.unodc.org/unodc/en/hiv-aids/new/covid-19-and-hiv.html>
- <https://www.unaids.org/en/resources/documents/2020/human-rights-and-covid-19>